

elo déi honorabel Rapportrice, d'Madame Lydia Mutsch. Madame Mutsch, Dir hutt d'Wuert.

3. 5800 - Projet de loi concernant le budget des recettes et des dépenses de l'État pour l'exercice 2008

Rapport de la Commission des Finances et du Budget

Mme Lydia Mutsch (LSAP), rapportrice.- Haut ass Bärbelendag.

Plusieurs voix.- Oohhhh!

Mme Lydia Mutsch (LSAP), rapportrice.- Bärbelendag erënnert un déi Zäiten, wou de Räichtum vum Land nach virun allem an der Stolindustrie erschafft ginn ass. Dausende vu Leit waren an de Galerien an an de Wierker beschäftigt.

(Interruption par le Président)

Déi Zäite gehéieren haut der Vergaangenheet un. A knapps 50 Joer huet eis Économie en déifgräifende Wandel vun der Sidéurgie hin zu enger vum Finanzsecteur an de Servicer dominéierter Économie vollzunn. Während d'Stolproduktioun 1952 nach 43% vum nationale PIB ausgemaach huet, waren et der 1960 schonn nëmme méi 32%, fir 1970 op 29% a bis d'Joer 1992 bis op 6% erofzegoen. A manner wéi 20 Joer huet sech d'Stolproduktioun ëm 50% veréngert an d'Zuel vun den Effektiven ass vu 27.000 op 8.100 erofgaangen.

Et war deemools nëmmen dem erfollegräiche Krisemanagement vun der Tripartite a vun der Stoltripartite ze verdanken, dass net dausende vu Leit hir Aarbecht verluer hunn an eist Land an eng déif Kris gefall ass. Vun do u schwätze mir vum „Lëtzebuerger Modell“.

Parallèll zum Réckgang vun der Stolindustrie huet sech den Déngschtlesessecteur esou entwéckelt, dass en 2004 iwwer 77% vun allen Aarbechtsplazen, a schonn 2006 iwwer 80% vun der Valeur ajoutée hei am Land ausgemaach huet. Insgesamt huet eis Lëtzebuerger Économie ëmmer méi eng international Ausrichtung kritt.

D'Tatsaach, dass mer eis, ob mer et wëllen oder net, och a grad als Lëtzebuerger an enger globaliséierter Welt bewegen, rífft bei ville vun eis Onverständnis, Onsécherheet an Angscht ervir. Dat fir Lëtzebuerger Verhältnissen ongewinnnte knappt Ofstémungsergebnis zugonschte vum Europäesche Verfassungsvertrag ass mat ee Resultat vun dëser Stëmmung.

Och wann eist Land ënnert dem Stréch mat Sécherheet zu de Gewënner gehéiert, an am internationale Verglach e Wuesstum kennt, ëm dat déi aner eis beneiden, och wann zu Hongkong méttlerweil 50% vun alle Fonge Lëtzebuerger Fonge sinn, an eise Banken- a Fongesektor iwwer 40% vun eisem PIB, ronn 30% vun eise Gesamtsteuerrecetten ausmécht a méttlerweil iwwer 31.000 Beschäftegter zielt, esou ass deen dorop berouende Wuelstand fir vill Leit am Land net novollzéibar a souguer e bësse suspekt.

Vläicht hänkt et domadder zesummen, dass der net méi vill nokommen, well dës Welt awer elo guer näischt méi mat deem gewinnnten Aarbechtsëmfeld ze dinn huet, an net jiddfereen de Wandel scho vollzunn huet, deen eist Land matmécht. Vläicht hänkt et och domat zesummen, dass net jiddfereen - och net bei eis am Land - d'Avantagë vun engem globaliséierten Ëmfeld fir sech erkenne kann, an et bei eis wéi an allen anere Länner Ënnerscheeder gëtt. Zwou Mesuren. Zwou Vitessen. Gewënner a Verléierer.

D'Globaliséierung ass ustrengend. D'Zesammenhäng ginn ëmmer méi komplex an d'Verännerunge kommen ëmmer méi schnell. 2001 hu mer déi éischte Kéier no der Scholdekris vun 1982 déi schmäärzlech Erfahrung gemaach, wat et bedeit eng international Finanzkris fir eist Land mussen ze géréieren, mat hire Répercussiounen op den Equilibre vun eisen öffentleche Finanzen. Haut sti mer gutt do, an awer léisst déi aktuell Entwécklung vun den internationale Finanzmäert ronderëm déi amerikanesch Hypothéikekris eis net kal, och wa mir eis ëmmer erëm selwer rassurieren, dass eise stabile Lëtzebuerger Marché financier wuel net gänzlich verschount bleift, mä dach awer genuch Réckgrat huet, fir mat der Situatioun eens ze ginn.

Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, an dësem bis op Weideres favorable wirtschaftleche Gesamtëmfeld presentéiert sech de Budget 2008 ënner posi-

tive Virzeechen; engem fir 2007 estiméierte weltwäite Wuesstum vu ronn 5%, an ëmmerhin 2,9% an der Europäescher Unioun vun de 27 Länner. Fir Lëtzebuerg gëtt fir 2007 mat engem Wuesstum vum PIB vu 5%, a vu 4,5% fir 2008 gerechent.

Et ginn allerdéngs eng ganz Rei vun Unzeechen, dass et ab 2008 kéint méi lues goen. Stéchwierder sinn den Impakt vun engem eventuellen Unhiewe vun den Zënstaunen, déi héich Pétrolspräisser, de viraussichtlechen Impakt vun der Amerikanescher Finanzkris op déi international Mäert an och den héijen Euro, obwuel trotz den eventuelle Risiko fir Kompetitivitéit hei d'Virdealer bei Wäitem iwwerweien.

Während d'Joren 2002 an 2003 nach vun engem Ralentissement vun der Konjunktur an enger Baisse vun der Fiscalitéit gepräegt waren, si vun 2005 un d'Recetten nees méi schnell an d'Luucht gaange wéi d'Dépenses. Réckwierkend gouf den Defizit vun 2005 net mat minus 1%, mä nëmme mat minus 0,1% ausgewisen. Aus den erwaarten Defiziter vu minus 1,5% vum PIB fir 2006 a minus 0,9% fir 2007 sinn Iwwerschëss ginn. Plus 0,7% fir 2006 a plus 1% fir 2007. D'Konten, déi bekanntlech ni léien, hu fir d'Budgetsjoer 2006 e Plus vun iwwer enger Milliard erginn. A fir 2007 gëtt mat Plus-valuen tëschent 600 an 800 Milliounen gerechent.

Eis Administration publique, déi niewent der Administratioun centrale och d'Gemengen an d'Sécurité sociale ëmfaasst, gesäit fir 2008 e positive Sold vu plus 0,8%, a fir 2009 an 2010 souguer e Plus vu plus 1% respektiv plus 1,2% viraus. Mir hunn deemno eis öffentlech Finanzen am Equilibre.

Dëst war och dem Budgetminister seng Optakterklärung bei der Presentatioun vum Budget den 10. Oktober, och wann de Gesamtiwwerbléck vun den öffentleche Finanzen mam Passage no Maastricht-Logik eréischt déi Woch duerno nogereecht gouf. Hien huet also Wuert gehalen - eise Budgetminister -, wou hien den Engagement geholl huet, fir vum Budgetsjoer 2008 un dräi Budgetsdokumente praktesch zäitgläich der Chamber ze iwwerreechen: de klassesche Volume 1, de sougenannte Statsbudget; de Volume 2 mam Pluriannuel; an den neie Volume 3, deen am Kader vun de viregte Budgetsdebatten vun der Chamber gefrot gi war.

En extra agesate Groupe de travail, SEC 95, war ënnert der Leedung vun der Inspection générale des finances mat Vertrieeder vun der Chamber a mat anere Finanzacteuren a Verwaltung während bal fënnf Méint zesummekomm, fir dëse Band mat virzebereeden an opzestellen.

E gutt Startzeeche fir e Budgetsrapporteur, deen domat eng interessant Virlafzäit kritt huet fir sech op seng Aarbecht anzestëmmen.

Wéi geet een un esou eng Aarbecht erun? Dat Spannendst ass jo, fir Froen opzewerfen: Wéi sti mir do als Land? Wou sinn eis Haaptproblemer? Wéi gi mer ëm mat deene Problemer? Wat gi mer eis fir Instrumenter? A wéi setze mer dës Instrumenter an?

Mindestens geneesou spannend ass awer d'Fro, wéi mer d'Instrument vum Budget notze fir Politik ze maachen a wéi eng Akzenter mir an deem Budget setzen, fir eist Land no vir ze bréngen. A säi Land no vir, bréngt ee menger fester Iwwerzeegung no nëmmen, wann ee mat der Zäit geet, wann ee bereet ass Saachen a Fro ze stellen a wann een net viru Verännerungen zrückschreckt. Verännerungen net als Selbstzweck, mä als Mëttel fir d'Zukunft mat ze steieren.

Op déi Ausso, e bestëmmtent Verhalen oder e bestëmmtent politescht Zil wier kee Selbstzweck, sinn ech iwwregens méi wéi eng Kéier bei der Virbereedung zu dësem Rapport gestouss. Zum Beispill am Zesammenhang mat der Kompetitivitéit, déi als Motor vun enger dynamescher Wirtschaftsentwécklung onverzichtbar ass; awer kee Selbstzweck.

Sou huet schonn de Wirtschaftsminister beim éischte Kompetitivitéitsbilan «En route vers Lisbonne 2006» am Zesammenhang mat der Kompetitivitéit bemierkt, ech zitieren: «Elle est souvent considérée comme un but en soi et utilisée comme alibi pour faire passer des mesures socialement déséquilibrées. Je ne me laisserai pas de souligner que la compétitivité n'est qu'un instrument au service d'un objectif à plus long terme: le bien-être social des citoyens.»

Och den Equilibre vun den öffentleche Finanzen ass kee Selbstzweck, mä eng onerlässlech Grundvoraussetzung, fir iwwer de Budget en ausräichenden Handlungsraum ze behalen. Wéi eng Beräicher

sinn et dann, déi mussen iwwerduecht oder vläicht verbessert ginn? Wéi eng déi, déi eventuell Verännerungen brauchen?

Vill Leit sinn der Meenung, dass bei eis am Land déi generell Bereetschaft, fir eppes ze veränneren oder ze verbessern, wat bekanntlecherweis net fir jiddfereen datselwecht heescht, nëmmen da besteet wann et net méi anescht geet. Oder wann eng Kris oder enk extern Facteuren eis dozou obligeieren. Fir et direkt virauszeschécken, dat ass net meng Aschätzung vun der Politik, déi mir maachen. An dat ass och net meng Lecture vum Budget.

Richtig ass, dass deen unhalende Wuesstum bei eis am Land mat Aschränkungen - zu deenen ech nach kommen - eis an deene leschte Jorzéngte vläicht ze vill ofgelenkt huet vun der Tatsaach, dass sech eng ganz Rei vu strukturellen Defiziter an enger ganzer Rei vu Beräicher cumuléiert hunn, déi vu grousser Bedeitung fir d'Zukunft vun eiser Gesellschaft sinn: Education, Integration, Formation, sozial Sécherheet, Chancégerechtigkeit. Et geet net duer, fir ze analyséieren wéi d'Kompetitivitéit entsteet an oprecht erhale gëtt, mä et ass mindestens geneesou wichteg fir déi allgemeng Liewensbedingungen ze verbessern, e méi e gerechten Zougang zu Ausbildung, Betreuer, Weiterbildung, Aarbechtsplaz, Informationsgesellschaft ze erméiglechen an och de sozial Schwaachen Zukunftsperspektiven unzibidden.

Här President, all fënnefte Schüler verléisst bei eis am Land d'Schoul ouni Ofschloss. 50% vun den Demandeur-d'emploien hu keng Qualifikatioun. Iwwer 36% vun de Lëtzebuergesche Schüler sinn am Enseignement secondaire, awer nëmme knapp 17% vun hiren auslännesche Kolleegen sinn am Classique. Ronn 70% vun den Awunner vun eisem Land hunn an der Moyenne méi wéi de Primärschoulofschloss. Dësen Taux geet awer jee no Regioun a jee no Gemeng bis op 50% erof.

Mat eise 16%, déi en héijere Schoulofschloss hunn, also mindestens Bac+3, leie mer zwar nach an der Moyenne vun der EU25, mä vis-à-vis vun eisen Nopeschlänner hu mer e massiven Nohuelbedarf. D'Aarbechtslosigkeit läit jee no Gemeng wäit iwwer dem Taux moyen vum Land. Den héchsten Taux louch 2006 bei 9,68%. Dat ass méi wéi dat Duebelt vun de 4,6%, déi mer am leschte Joer landeswäit an der Moyenne ausgewisen hunn. Besonnesch heivu beträff sinn, mat Nuancen, d'Nord- an d'Südregioun vun eisem Land.

Den Taux d'emploi féminin ass mat 54,6% nach ëmmer 3 bis 4% ënnert der europäescher Moyenne, an d'Salairesécarten tëscht Männer a Frae leien och bei eis am Land nach ëmmer bei iwwer 14%. Laut der neister Pisa-Etüd mam Schwéierpunktthema Naturwëssenschafte bleiwe mer mat der 34. Plaz vu 57 nach ëmmer wäit hanner eisen eegenen Erwaardungen zrëck.

Et ass richtig, dass eist Land eng ganz Rei vu strukturelle Spezifitéiten huet, déi bei internationalen Evaluatiounen net ëmmer berücksichtegt ginn. Kaum en anert Land op der Welt huet en Ausländerundeel vu ronn 40% a senger Populatioun. An zumindest ongewéinlech ass och déi fir eis scho bal normal Tatsaach, dass iwwer 80% vun allen Aarbechtsplazen am Secteur public bei eis vu Lëtzebuerger besat sinn, a méttlerweil iwwer 80% Net-Lëtzebuerger am Privatesektor schaffen, ob si zu Lëtzebuerg wunnen oder net, mat alle Répercussiounen, déi dat op eist gesellschaftlecht Zesummeliewen huet.

Keen anert Land wéi Lëtzebuerg ass d'Lo-komotiv vun enger Grande Région, vun där si just 4% vun der Gesamtawunnerzuel ausmécht. Trotzdeem sinn et Dag fir Dag iwwer 130.000 Persounen, déi iwwer eis Landesgrenzen era bei eis schaffen kommen. Néierens soss ginn zwou vun dräi neigeschafenen Aarbechtsplazen - et waren der am Joer 2006 iwwer 13.000 - vu Frontalieren occupéiert. De Grupp vun den 131.000 Frontaliere mécht méttlerweil iwwer 42% vun der Gesamtzuel vun de Salariéen zu Lëtzebuerg aus a generéiert iwwer d'Halschent vun eisem Berufsverkéier.

Trotzdeem, ouni eis Frontaliere géifen eis Entreprises net déi Main-d'œuvre fannen, déi si brauchen. Ouni si kéinte mer eisen héije Wuesstum net oprecht erhalen, an ouni si kéinte mir an der aktueller Perspektiv eise System vun der Sécurité sociale mëttelfristeg net oprecht erhalen.

Dëse vum wirtschaftlechen Aspekt hier onerlässlechen Input kréie mer awer net zum Nulltarif. D'Tatsaach, dass all Dag iwwer 130.000 Mënschen, gréisstendeels mam Auto, iwwer eis Grenze bei eis an d'Land schaffen kommen, an déi Meescht vun hinne wéinst eisen héijen Terrainspräisser net drun denke bei eis wunnen ze

kommen, stellt eis zousätzlech viru grouss Erausforderungen, virun allem am Beräich vun der Mobilitéit. Hei besteet enorme politeschen Handlungsbedarf, genee wéi an deem virdu genannte Kader vun der Wirtschaftsa Sozialentwécklung, vun der Ausbildungs- a Aarbechtsmaartpolitik.

Léif Kolleeginnen a Kolleegen, eier mer eis déi wichteg Fro stellen, ob an op wéi eng Aart a Weis de Budget 2008 déi genannten Erausforderungen unhëlt a wéi eng strukturell Verbesserung geplangt sinn, wëll ech lech kuerz seng Haapteckdaten nach eemol rappeléieren. De Budget 2008 gesäit Dépenses an enger Héicht vun 8,458 Milliarde fir d'Joer 2008 vir, a mat 8,438 Milliarde Recetten a bal darselwechter Gréisenuerdnung. D'Investitiounen maache souwuel 2007 wéi och 2008 4,1% vum PIB aus, woubäi se virum Abroch vun 2006 nach bei 4,7% vum PIB lounge. D'Gesamtverschuldung klëmmt mat 588,8 Milliounen 2008 vu 6,9 op 7,1% vun eisem PIB.

D'Administration centrale, also den eigentleche Statsbudget, plus d'Recetten an d'Dépense vun de Fongen, schléisst mat engem Negativsold vu Minus 1,4% vum PIB of. Domat klëmmt an enger gesamtstaatlecher Analys eleng de Finanzéierungsbedarf bei der Administration centrale vun 331 op 568 Milliounen. Bei engem gläichzäitege Minus vu 47 Milliounen bei den Administrations locales, kann dës Finanzéierungsbedarf nëmmen duerch den héije Sold vun 953 Milliounen bei der Sécurité sociale kompenséiert ginn. Dat ass zwar nach net den, ech zitieren: «équilibre budgétaire au niveau de tous les secteurs de l'administration publique», wéi et am aachte Stabilitéitspakt vun der Regierung ugekënnegt a vun der Finanzkommissioun gewënscht gi war; dat dréckt awer trotzdeem de Wunsch aus fir an enger Zäit vun Héichkonjunktur Sputt fir méi schwéier Zäiten ze behalen a sech gläichzäiteg Spillraum ze loosse fir eng aktiv Investitiounspolitik ze maachen.

Tatsächlech leien d'Dépenses an der Administration centrale bei 6,7% an d'Recettë bei 4,5%, woubäi et och am lafenden an am nächste Joer wäert esou sinn, datt d'Recettë virsiichteg geschat sinn a mat grousser Wahrscheinlechkeet iwwer den Estimatiounen leie wäerten. Souwuel de Budgetsentwurf 2008 wéi och de Pluriannuel 2008 bis 2011 sinn den Ausdrock vum Bestriewen, eng virsiichteg Finanzpolitik ze bedriewen a gläichzäiteg wichteg Impulser fir d'Économie a fir d'Gesellschaft ze ginn.

973 Milliounen fléissen an eis Schoulen a Schoulinfrastrukturen. 670 Milliounen ginn an d'Verbesserung vum öffentlechen Transport investéiert. Ronn 120 Milliounen si fir Opfangstrukturen a Kannerbetreuung virgesinn an iwwer 60 Milliounen fir den Accueil fir Personnes âgées. 119 Milliounen solle fir d'Wunnengshëllef am Kader vum „Pacte Logement“ agesat ginn, woubäi do mat Sécherheet nach eng Rei vun Hürden ze huele sinn, wann een den Avis vum Statsrot kuckt.

177 Milliounen huet d'Regierung fir öffentlech Fuerschung a fir d'Universitéit virgesinn, mat zousätzlech 10,9 Milliounen iwwer de Fonds Belval, fir mam Neibau zu Esch-Belval unzefänken. Ronn 62 Milliounen si fir d'Moderniséierung vun de Spidolsinfrastrukture virgesinn, ënner anerem fir déi dräi Minettssiten am Süde vum Land, déi no hirer Fusioun dee gréissten Opérateur am Spidolsweise wäerte ginn. Iwwer 100 Milliounen ginn un de Kyoto-Fong iwwerwisen an 296 Milliounen, dat sinn 0,91% vun eisem Revenu national brut, si fir d'Entwécklungshëllef virgesinn.

Ervirzesträichen ass, datt d'Contributioun vum Stat an d'Pensionskeess bei 1,07 Milliarde läit, bei 735 Milliounen fir d'Assurance maladie-maternité an 140 Milliounen fir d'Assurance dépendance. Dës knapp zwou Milliarden Euro maache méi wéi ee Véierel vum lafende Budget vum Stat aus a stellen dee gréissten Ausgabeposten iwwerhaupt duer. Dobäi kommen 804 Milliounen fir Prestations familiales, deen neie Kannerbonus net mat agerechent.

Dir Dammen an Dir Hären, mat eisem Engagement am Kader vun der Lissabon-Strategie, déi ënnert der Lëtzebuerger Présidence 2005 en neien Driff kritt huet, an ënnert dem Impuls vun eisem nationalen

Aktionsplang fir Innovatioun a Vollbeschäftigung si mer amgaangen eisem Land e Modernisierungsschub ze verpassen.

Mir wëllen d'Auswirkunge vun engem globaliséierten Ëmfeld net einfach erliden, mä d'Erausforderungen unhuelen, déi domadder zesummenhänken, a matgestalten. Dat gëllt souwuel fir eist Bestriewen international kompetitiv ze bleiwe wéi och fir d'Noutwendegkeet eis Wirtschaft no de Kritäre vun der Nohaltegkeet weider ze diversifizéieren an domat eng nei Wirtschaftsdynamik fir eist ganz Land ze erreechen.

Dat gëllt gläichermosse fir eis Effortë fir manner Aarbechtslosegkeet a fir méi Chancégerechtgkeet, virun allem beim Accès vu Kanner a jonke Leit op schoulesch Ausbildung a beruflech Formation, an et muss genausou konsequent fir eisen Asaz fir eng besser Vereinbarkeet vu Famill a Beruff gëllen.

Wa mer wëllen, dass jiddferee vun där gudder wirtschaftlecher Ausgangspositioun profitéiere soll, da gëllt dat ëmsou méi, well mer wëssen, dass erfahrungsgeméis déi am meeschte vum Wuesstum a vum Opschwung profitéieren, déi eng qualifizéiert Aarbechtsplaz hunn, e gudden Job an en héije Liewensstandard. Dofir ass et ëmsou méi begrëssenswäert, dass de Kannerbonus mat engem Gesamtmontant vun 185 Milliounen virrangeg deene Famillje wäert zeguttkommen, déi am mannsten hunn an déi bei enger net selektiver Démarche, wéi eng allgemeng Steuerupassung ouni parallell Mesurë se duerstellt, an der Vergaangenheet näischt dobäikritt hunn.

An deem Zesammenhang wär et wichtig, wann ab Januar eng monatlech Iwwerweisung vum Gesamtbetrag kéint geschéien, fir der Tatsaach Rechnung ze droen, dass den Abatement fir Kanner op der Akommessteuer vum 1. Januar un op ee Coup ewechfällt. Och wann dat an der aktueller Prozedur net virgesinn ass, wär et gutt e Wee ze fannen; wéi och eng ganz Rei vu Beruffskummeren an hiren Avisen et ënnersträchen.

Generell ass d'Iwwerleeung richtig fir eng méi selektiv Steuer- a Sozialpolitik ze maachen. D'Iwwerprüfung an eventuell Upassung vun den Abatementen, wéi se an noer Zukunft virgesinn ass, kéint en éischte Schratt a Richtung vu méi sozialer Gerechtegkeet an der Familljepolitik sinn. Wa vum Januar 2008 un och gepacste Koppelen déi gemeinsam Veranlagung kënnen froen an ab 2009 oder 2010 all bestuete Koppelen d'Individualiséierung wéi kënnen, da bewege mer eis a Richtung vun engem neutrale Steuersystem, deen net méi virrangeg um Familljestand baséiert; an dat ass gutt esou.

À propos Individualiséierung: Am Kader vum neie Scheedungsgesetz soll endlech de Splitting agefouert ginn, ee ganz wesentleche Bäitrag an Ureiz, fir Famill a Beruff besser ënner een Hutt ze bréngen, do-duerch dass eegestänneg Rentenuspäch opgebaut a spéider geltend gemaach gi kënnen.

Nom däitsche Modell vum Versuerungsausgläich kënnt de Splitting virrangeg deene Fraen zegutt, déi eng Paus maache wëllen, fir sech ëm d'Famill ze këmmen oder am Fall vun enger Scheedung, déi soss mat eidelen Hänn do stinn. Ze betounen ass, dass och de Splitting nëmmen eng Iwwergangsléisung a Richtung vun enger Individualiséierung vun de Pensiounsrechter fir all Partenairë si kann.

» **Une voix.** - Très bien.

» **Mme Lydia Mutsch** (LSAP), *rapporteur*. - A senger Analys iwwert d'Wirtschafts- an d'Aarbechtsmaartsituatioun zu Lëtzebuerg hieft d'Europäesch Kommissioun wuel déi Lëtzebuurger Efforten ervir, fir Initiative fir méi Chancëgläichheet vu Mann a Fra ze fördern, stellt awer leider och fest, an ech zitieren: «que les écarts de genre sur le marché du travail, emploi, chômage, inactivité, rémunération sont relativement négligés.»

An déi richteg Richtung geet déi massiv Ënnerstützung vun der Regierung a Saache Kannerbetreuung, och wann een elo scho weess, dass déi agedroe Chifferen, déi no bis elo artikuléierte Besoinen opgestallt sinn, net duerginn, fir iwwer 2010 erass aktiv ze ginn a Richtung vu flächen-

deckende Betreuungsinfrastrukturen an enger Ganzdagsoptik fir Kanner vun dräi Joer un. Et schielt sech ëmmer méi eraus, dass ee schouleschen a betreuungsintensive Mix fir d'Ganzdagsbetreiung vu Kanner aus alle Schichten déi beschte Bildungschancë fir Kanner aus sozial schwache Familljen an aus Immigrantefamilljen duerstellt, bei deenen den Échec scolaire bei eis am Land besonnesch héich ass. Dat ass ee gutt Beispill vun enger offensiver an nohalteger Finanzpolitik.

Trotzdem komme mir net derlaanscht fir gesetzleche Reformen am Enseignement an an der Formation professionnelle continue endlech eis Zoustëmmung ze ginn, respektiv se op den Instanzewee ze ginn. Och eise Schoulsystem muss sech der Gesellschaftsentwécklung upassen. Wann eis Gesellschaft sech um kulturellen, sozialen an ekonomesche Plang wandelt - an dat mécht se permanent -, dann dierf d'Schoul sech dése Changementer net verschléissen.

Eist Primärschoulgesetz ass 1912, also nach virum Éischte Weltkrich, geschriwwen ginn. Elo, bal 100 Joer duerno, hu sech d'Ufuerderungen un eis Schoul fundamental geännert. Huet een an der éischter Halbschent vum 20. Jorhonnert d'Elteren nach mussen dovunner iwwerzeegen, dass eng Ausbildung wichtig ass an dass si hir Kanner sollen an d'Schoul schécke fir rechnen, liesen a schreiwen ze léieren, esou ass d'Ausbildung haut zum wichtigste Faktor ginn, fir an eiser globaliséierter Welt iwwerhaapt nach bestoen ze kënnen. Ouni eng zolidd Bildung geet haut näischt méi. Dat ass och eng Grondausso vun der Lissabon-Strategie.

An der haut offiziell publizierter PISA-Etüd mam Schwéierpunkt Naturwëssenschafte schneide mer nees net gutt of. Am Verglach zu eisen Noperen Däitschland, Belsch a Frankräich hänke mer béis hannendrun. Mir hunn zu Lëtzebuerg eng heterogen Schülerpopulation. Vill vun hinne schwätze keen oder net gutt Lëtzebuergesch. An eise aktueller Schoulsystem riskéiere si schnell den Uschloss ze verpassen an duerchezefalen.

D'Reform vum Primärschoulgesetz hält déisen Défi un, duerch en differenzéierten Unterricht an Equipen a mat méi a méi qualifizéiertem Personal. Och d'Berufsausbildungsreform féiert ee modulare System an, deen op engem differenzéierten a kompetenzorientéierten Unterricht baséiert, a wou enk tëscht Schoul an Entrepreneuren zesummegegräift gëtt. Schüler mat Schwiereregkeete brauchen amplaz ganz Schouljoren nëmmen déi net gepackte Moduler nozemaachen, a kënnen esou no hirem Rhythmus trotzdem avancéieren. Et ass eng déif gräifend Reform, déi déi néideg finanziell a personell Mëttele brauch fir wirkungsvoll ëmgesat kënnen ze ginn. Dat ass och eng grouss Erausforderung fir d'Léierpersonal.

D'Aféiere vu Ganzdagsschoulen an den Ausbau vun de Maison-relais a vun de Betreuungsinfrastrukturen insgesamt, sinn en Deel vun dëser Gesamtstrategie, fir all eise Kanner déi bescht Startméiglechkeete fir d'Liewen a fir hire spéidere Beruff ze bidden, ouni op eise Modell vun der Dräisproochegkeet ze verzichten.

Wichtig bei all Strategie an neiem Modell ass d'Evaluatioun vun den Experienzen, déi ënner anerem ronderëm d'Pilotprojeten „Neie Lycée“, École primaire Jean Jaurès an déi zukünfteg „Eis Schoul“ entaméiert an duerch d'Uni Lëtzebuerg wëssenschaftlech encadréiert ginn. Och fir déi aner Primärschoule vum Land ass et geplangt, dass si sech an Zukunft enger externer Evaluatioun solle stellen iwwert d'Agence pour le développement de la qualité de l'enseignement. Esou kënnen méi schnell bestoend Mësstänn behuwe ginn.

Et sief an deem Zesammenhang och op d'Bedeitung vun deem vun der Regierung agesate Groupe de travail am Kader vun den definéierte Prioritéiten an der Recherche higewisen, dee sech mam Lëtzebuergesche Sproochesystem, mat der Diversitéit a mat der Integratioun auseruesetzt. Hir Aarbecht wäert am besonneschen am Zesammenhang mam nationale Plan d'action «Langues» eng wichteg Roll spillen.

Zu där oft avancéierter Remarque, et soll ee sech mat der Reform vum Schoulgesetz vun 1912 gutt Zäit loossen, ëmmerhin hätt dat viregt Gesetz bal 100 Joer gehalen, sief ze bemierken, dass et och scho virun 30 Joer un der Zäit gewiescht wier, fir Ännerungen ze maachen. Da wiere mer haut net am ënneschte Peleton vun der Pisa-Etüd, mä am ieweschten. Well och d'Finnen hunn eng Generatioun gebraucht, fir hire System ze änneren. Virun 30 Joer hu si do ugefaangen, wou mir haut nach stinn.

Zur Ausbildung gehéiert och déi héijer Schoulausbildung. Oft geet eng besser Zesummenaarbecht vu Verwaltungen, vun öffentlichen a privaten Acteuren schonn duer, fir Situatiounen ze deblockéieren. Eigentlech, soe vill Leit, hätt ee keen OCDE-Bericht gebraucht, fir ze wëssen, dass eis nei Universitéit net op alle Pläng soll plangen an agéieren, dass mer eis an der Recherche op e puer Kärberäicher konzentrierte sollen an net déi ganz Palette kënnen ofdecken. Kloer ass och, dass d'Universitéit an d'Centres de recherches enk zesummeschaffe mussen. A kloer muss och si wien Décideur ass a wien Notznéisser vun dësen Décisiounen ass. Héichschoulausbildung, Wirtschaftsentwécklung a Recherche sinn ontrennbar matenee verbonden. An awer, grad des OCDE-Etüd an och d'Foresight-Etüd si gutt a wichteg Instrumenter um Wee fir an d'Wëssensgesellschaft, op deem mir eis wëlle befannen.

Fir parallel zum Finanzsecteur nei Perspektive fir eng méi diversifizéiert Wirtschaftsentwécklung opzeweisen, kënnt der Universitéit an der Recherche eng ganz wichteg Bedeitung zou. D'Tatsaach, dass esou e wichtige Projet wéi d'Universitéit mat der Cité des Sciences a mat enger Pépinière d'entreprises dezentraliséiert gëtt, weist, dass d'Regierung Suerg derfir dréit, dass den territorialen Equilibre, deen och a grad um wirtschaftleche Plang an eisem Land net besteet, an der Zukunft muss fonnt ginn.

Hei kënnen och déi rezent vun der Regierung definéiert Prioritéiten an der Recherche, déi mat der Hëllef vu Contrats de performance ëmgesat solle ginn, eng wichteg Roll spillen. Et handelt sech dobäi ëm esou ënnerschiddlech Beräicher wéi déi vun der Entwécklung vun nohaltegen Ëmwelttechnologien a Materialien, den Nanosciences, oder och ëm nei Informatik- a Gestionsprogrammer, a sozialer Recherche an de Beräicher vun der Sprooch, Ausbildung an Aarbechtsmaartfuerschung.

Doniewent identifizéiert d'Regierung, an enger net fir mech novollzéibar Hierarchie, Medien an Telekommunikatiounen, Biodiversitéit, Énergie naturelle durable, Gesondheetswiesen oder och Stad- a Landesplanung. Ech freeë mech schonn op den Débat iwwert d'Recherche an der Grande Région, dee fir d'nächst Joer ugekënnegt ass. Da gesi mer bestëmmt nach méi kloer wou mer histeieren a wéi eng Synergien a Perspektiven déi bescht fir eist Land wäerte sinn. Dat d'autant plus wou d'OCDE eis widerhuelst drop opmierksam gemaach huet, fir eis virrangeg an der Grande Région ze positionéieren an nei Réseauen a gemeinsam Projeten opzebauen.

Bei aller Détermination ass et am Moment net méiglech virauszesoen, wéi eng Beräicher sech an der Zukunft zu engem wegweisende Wirtschafts- a Kompetenzpiller fir d'Land entwéckele loossen. Ass d'Logistik eng richteg Pist? Wa jo, wéi kënnen mer elo schonn dofir suergen, dass d'Logistik hiren Anzuch an den Ausbildungsprogramm vun eise jonke Leit féint? Kënnen net en Deel vun den Demandeur-d'emploien, déi bei ville vun den nei geschafenen Aarbechtsplaze wéinst engem Mangel u Qualifikatiounen duerch d'Netz falen, grad am Beräich vun der Logistik, nei industriell Aarbechtsplaze fannen, un deenen et hei am Land nach ëmmer batter feelt? Wa jo, wéi preparéiere mer se drop? Wéi kënnen mer eise wirtschaftlechen Tissu nohalteg diversifizéieren? Wéi kënnen mer gläichzäiteg den operationelle Kader vun eise kleng- a mittelständeg Betriber verbessern, an och si encouragéieren nei Aktivitéite fir d'Land ze développéieren?

An deem Zesammenhang spillt den neie Programme d'aides aux régions eng wichteg Roll, deen iwwer gezielten Aiden, Subventiounen an Zënsonifikatiounen virrangeg PMEen an de Regione fördert. Et soll hei ausdrécklech betount ginn, dass fir déi kleng- a mittelständeg Entrepreneuren den Esprit d'innovation an d'Sich no neien Horizonter mindestens geneesou wichtig si wéi fir déi grouss Entrepreneuren. Grad fir si ass am Zesammenhang mat der Verbesserung vun der Kompetitivitéit d'Simplification administrative e wichtegt Stéchwuert. Hei si souwuel d'Durée vun enger Prozedur, d'Formalitéiten als solch, wéi och den Émgang mat den neien Informations- a Kommunikatiounstechnologien an de Verwaltungen viséiert.

Et ass richtig, dass scho vill geschitt ass ronderëm den Aktionsplang eLuxemburg. De Portail de l'innovation et de la recherche ass als Instrument unerkannt, an iwwert de Portail des Marchés publics gouf den Accès un d'Commandes publiques fir d'Entreprise wesentlech vereinfacht. D'Assistance électronique fir d'Entreprise bleift nach ze maachen, awer d'Mise en vigueur vum

Gesetz iwwert d'Protection des données bréngt Erlichterung bei de Formalitéiten ronderëm d'Traitementen.

Am Februar huet de Comité national pour la simplification administrative den Entfesselungsprogramm fir Betriber presentéiert, deen den 10. Oktober an der Chamber diskutéiert gouf. Och am rezenten Tätigkeitsbericht vum Médiateur, deen Ufank 2008 an der Chamber soll diskutéiert ginn, sinn eng ganz Rei vun Hiweiser op onnéideg oder oniwwerwindlech administrativ Hürden an op verschidde Verbesserungsméiglechkeeten, souwuel am Hibleck op d'Déngschtleeschung um Bierger - hei kann dat konsequent Asetze vu Guichet-unique gutt Ofhëllef schafen - wéi och op d'Réglementatiounen un d'Adress vun de Betriber.

Fakt ass, dass trotz de punktuellen Beméiungen och beim Stat de Mentalitéitswiesel hin zu engem modernen Déngschtleeschungsbetrieb nach net vollzunn ass a mer och an deem Beräich nach ganz vill ze schaffen hunn.

Et kann een net ëmhin den Androck ze hunn, dass mer richtig aus eis eraus kënnen goen, wann et drëm geet en décke Fësch fir d'Finanzplaz oder de Marché vum Commerce électronique u Land ze zéien. A wann et der Saach kéint schueden, si mer och amstand op eng ganz Rei vun - an deem Fall onnéidegen - administrativen Hürden ze verzichten. Déi kuerz Weeër zu den héchsten Décideuren sinn dee Moment eis Erfolgsdevis, an d'ganz Land otemt op wann d'Operatioun geléngt. Kee Wonner, wann ee bedenkt, dass eis Recetten zum Beispill bei der TVA jee nodeem ganz erferelech oder ganz dramatesch Auswirkungen op eis Budgetssituatioun kënnen hunn, wéi mer am Fall vun HP oder AOL rezent gesinn hunn.

Dës Fäegkeet, iwwer sech selwer erauszewuessen, rassuréiert. Et geet also. Just dass eben de Gros vun den Demanden, déi agereecht ginn, net vun AOL oder Amazon sinn, mä vu méi oder manner klengen a mëttlere Betriber, déi och frou wiere wann et méi schnell a méi onbürokratesch géif goen.

D'Mise à disposition vun Terrainen, fir e Betrib drop ze stellen oder fir Wunnengen drop ze bauen, ass eng ähnlech Geschicht. De Plan sectoriel des Zones d'activités, dee vun alle Beruffskummeren an industrielle Verbänn gefuerdert gëtt - an net nëmme vun hinnen - an deen op der Prioritéitëlëscht vun dëser Regierung ganz uewe steet, läit nach ëmmer net vir.

Wa mer vu Kompetitivitéit schwätzen, da gehéieren eben och d'Disponibilitéit vun natierleche Ressourcë wéi Energie, Waasser oder Terrainen, mat dozou. Do hu mer zu Lëtzebuerg e massive Problem. Mëttlerweil sinn eis Terrainspräisser hanner Irland, England a Spuenien déi véiert deierst a ganz Europa. Bei den Interessekonflikter, déi oft optauche wann e Projet entstoe soll, droe mer alleguer mat eis Verantwortung; virun allem am Hibleck op déi laang an net ëmmer ganz transparent Prozeduren.

Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, ëmmer erëm taucht dobäi déi onbefriddend Ëmsetzung vum Landesplanungsgesetz vum Mee 1999 op, vum Programme directeur vu Mäerz 2003 an deem direkt dodru gekoppelten integrative Verkéiers- a Landungsplanungskonzept.

Et gëtt bal kee Begrëff an der Politik méi oft a méi easy gebraucht wéi „IVL-verträglech“. De permanente Bezuch op dëse Begrëff riskéiert souguer déi wuelbekannten a gärgebrauchte Begrëffer „Liewensqualitéit“ an „Nohaltegkeet“ an de Schiet ze stellen. Gläichzäiteg gëtt sech awer geneesou easy iwwert déi eigentlech vun der Regierung unerkannte Verbindlechkeet vum IVL ewechgesat, mam Verweis op feelend gesetzlech Grondlagen. Referenz: Jo. Engagement: Neen.

Dorun hänkt et. Net un der Grondausrichtung, well déi deele mer jo nach ëmmer. Si baséiert fir e groussen Deel vun eisen Aktionspläng a vun eisen Handlungen op der Grundphilosophie vun der Lissabon-Strategie fir eist politesch Handeln a Wierken ënnert den Imperativ vum Développement durable ze setzen, axéiert op déi dräi Grondpillere vun der Économie, der Cohésion sociale an dem Environnement. «Comment garantir à chaque région un développement dynamique et harmonieux, reflétant la cohésion économique, sociale et territoriale souhaitée, tout en réduisant la consommation d'énergie, des ressources naturelles et des surfaces non bâties?», huet de Programme directeur 2003 richtig gefrot, an domat de Kader gesat fir d'nohalteg Entwécklung bei eis am Land ze steieren.

Dorun hänke mer: um steieren. Well mëttlerweil jiddferengem kloer ass, dass et eng

fundamental Reform géif ginn, eng déi un dat Gewuessent géif goen, un dat Gewinntent, souwuel wat d'Fro vun de Missioun vu Stat a Gemengen nom Prinzip vun der Subsidiaritéit - wien eppes am Beschten am Déngscht vum Bierger ka maachen, dee soll et maachen -, wéi och wat déi laang iwwerfällég Reform vun de Gemeengefinanzen ugeet.

Eng Ëmverdeelung no der Fonctioun an der Regioun steet zur Debatt, an och d'Ëmorganisatioun vun den Décisiounsprozesser an der Logik vun enger neier Opdeelung vum Land. Well ouni déif gräifend Réforme territoriale ass dësen Nohaltegkeetspackage net ze bewältegen. Aus dëser Reform mussen d'Gemengen, och a grad well si sech an enger interkommunaler Logik zesummeschleissen, gestärkt ervirgoen, souwuel a puncto Matsprooche-recht wéi och a puncto Finanzautonomie, wéi och a puncto Effikassitéit an Déngscht um Bierger.

Haut, véier Joer méi spéit, ass et un der Zäit e Bilan ze zéien an ze kucke wéi mer weiderfueren. Dobäi geet et net duer fir den IVL mam Horizont 2020 ze aktualiséieren an dem Pendlerzeenario riicht an d'Aen ze kucken, mä et muss gläichzäiteg d'Fro gestallt ginn, ob d'Instrumenter déi richtig sinn, fir eng Mise en œuvre vum Landesplanungs-gesetz 1999 a vum Plan directeur 2003 mam IVL ze garantéieren.

A kommt, mir halen och op um Ministère sechs oder zwielef Joer un de Regionalpläng ze schaffen. D'Regiounen hätte méi vun enger seriöser finanzieller Contributioun, fir d'Saach selwer an d'Hand ze huelen an op Basis vun aktuelle Stärkten- a Schwächtenanalysen an enger Koordinatioun a Saache Flächennotzungspläng, op Basis vun IVL-Richtlinnen, selwer eng Virlag ze erschaffen. Dat géif et hinne weinstens erlaben, fir eng eege Meenung ze hunn a mateschwätzen, wann 2008 déi éischt sektoriell Pläng „öffentliche Transport“ an «Ensemble paysagé» um Dësch leien. Dat wär e seriöse Renforcement vun de regionale Strukturen, déi jo och an der Optik vun enger Territorialreform solle gestärkt ginn. Et ginn nach eng ganz Rei vu Froen, op déi mer keng oder keng gutt Äntwert hunn.

Wéi a wéini definéiere mir déi technesch, finanziell an organisatoresch Moyenen, déi noutwendeg wären, fir d'Objektiver vum IVL ze erfëllen? Wini an op wéi eng Aart a Weis sollen all Sektorialpläng op hir Kohärenz mat der IVL-Strategie iwwerpréift ginn an an d'Gesamtpolitik integréiert ginn? Well dorëm geet et jo; dat ëmsou méi se e ganz groussen an direkten Impakt op déi territorial Flächennotzung kréien. Wéi ginn déi eenzel Planifikatiounsniveauen ënnereneen a matenee verbonnen? Eng ganz essentiell Saach.

Wéi kënne mer d'Thema «Grande Région» verstärkt afléisse loossen? Wier et net utile fir déi zwee Zeenarien, den Awunner- an de Pendlerzeenario, déi sech am IVL vun 2003 géigeniwwerstinn, mateneen ze verbannen, amplaz se sech als Antithese géigen-iwwerstellen ze loossen? A wier et net méi wéi sënnvoll an deem Zesummenhang e Pluriannuel mat Finanzéierungsplang op Basis vun deenen identifizéierte Prioritéite fir eist Land opzestellen?

Här President, e gudden Optakt vun der Diskussioun ronderëm eist weidert Virgoen a Saachen IVL an Territorialreform kéint déi viru fënnef Deeg publizéiert OCDE-Analys «Examens territoriaux de l'OCDE Luxem-

bourg» sinn, wou am Optrag vum Landesplanungsministère op 214 Säiten eng komplett Analys vun der aktueller Situatioun gemaach gëtt, vun de regionalen Disparitéite bis hin zu den Ëmsetzungsproblemer bei Programmes directeur an IVL an den neie Perspektive ronderëm déi noutwendeg Réforme territoriale.

Wa mer eis net an engem vu Ville schonn als Virwahljoer ugekënnegten nächste Joer selwer d'Hänn bannen, da kënne mer zousätzlech mat der Hëllef vun engem weideren Dokument schaffen, dat op enger Motioun vun der Finanzkommissioun baséiert bei de leschte Budgetsdebatten, fir bis September 2008 en Dokument ze hunn, dat d'Entwécklung vun eisen öffentleche Finanzen op hir Durabilitéit soll préiwen. E provisoersch Virdokument ënnert dem Aarbechtstitel «Luxembourg vision» oder „Luxembourg Vision“ - ech weess net wat als Iddi dohannert war - gëtt schonn am Virfeld um Verwaltungsniveau diskutéiert. Dat huet schonn eng ganz Rei vun interessante Froestellungen erausgeschielt a vill gutt Usätz, fir nei Weeër opzeweisen.

Zur Nohaltegkeet an zur Transparenz vun eisen öffentleche Finanzen ass awer och haut scho ganz viles ze soen. Duerch d'Présentatioun vun allen Dépenses a Recettë vum Secteur public an engem Dokument - Volume 3 - hu mer eng méi komplett an eng méi transparent Vue iwwert d'Situatioun vun de Finanzen, souwuel an der Optik vun der Administration centrale wéi och an där vum Zentralstat.

Leider ass d'Iwwersiichtegkeet nach Verbesserungsfäeg, zum Beispill wat den Transfert vun de staatlechen Allocatiounen un d'Gemengen ubelaangt. No dräi Sätzunge vun der Finanzkommissioun zu dësem Sujet kouw et nawell zu enger on-iwwersiichtlecher Vermëschung vu méi oder manner komplette Cas-de-figures an zu Vergläicher mat oder ouni affektéierte Recetten, déi eigentlech keng waren. Vun der zum Deel guer net transparenter Subsidépolitik vum Stat emol hei guer net ze schwätzen.

Am Sënn vu méi Transparenz wier et a mengen Aen och utile, wann extraordinär Recetten, wéi zum Beispill déi Sondereinnahmen, déi mer 2006 am Kader vun der Arcelor-Mittal-Transaktioun haten, verstärkt ënnert dem Accord a mat der Approbatioun vun der Chamber kéinte geschéien, wéi et beispillsweis iwwer eng Motioun bei de grouse Projets d'investissement 2006 an 2007 de Fall war.

Eng ähnlech Remarque, wann och an engem ganz aneren Zesummenhang betrëfft déi Berodungen, déi am Moment am Groupe de réflexion iwwert d'Zukunft an d'nohalteg Entwécklung vun eisem System vun der Sécurité sociale gefouert ginn. Eng Froestellung, déi e massiven Afloss op de Gesamtéquilibrer vun eisen öffentleche Finanze kann hunn. Et wier generell begréissenswäert wann d'Chamber net géif ofwaarde bis se saiséiert gëtt, mä offensiv de Gesamtkader vun engem wichtege Thema ëmräisst a sech aktiv an déi verschidden Etappe vum Meenungsbildungsprozess aklickt.

Am Zesummenhang mam Investitiounsprogramm vum Stat ass et an den Ae vun der Finanzkommissioun imperativ wichteg, fir am Sënn vu méi Budgettransparenz an nohalterger Finanzplanung, der Sous-alimentatioun vun eise Fongen Anhalt ze gebidden. Trotz héije Plus-valuen, déi am Laf vum Budgetsjoer 2006 mat engem Ge-

samtmontant vu ronn 588 Milliounen Euro an d'Fongen agespeist goufen, weisen der eng ganz Rëtsch am Pluriannuel scho vun 2009 un eng defizitär Situatioun aus.

Et gëtt engem ze denken, dass tëscht 2002 an 2007 d'Avoire vun de Fongen - eent vun eisen Haaptinstrumenter fir Politik ze maachen, awer och fir Reserven unzeleeën - ëm méi wéi d'Halschent erfogaange sinn an iwwer 1,5 Milliarde manner Reserven ausweisen. Hei imposéiert sech gläicher-moossen eng Revisioun vun der pluri-annueller Programmatioun am Hibleck op d'Dépenses an d'Dotatiounen vum Stat. Dozou gehéiert och e pluriannuelle Plang vun de Recetten, mat Indikatiounen iwwert déi mëttel- a laangfristeg Finanzéierbarkeet vun alle geplangten Dépenses.

An anere Wieder: Mir brauchen eng regelméisseg Evaluatioun vun eise Recetten a vun eisen Dépenses, och op d'Fro hin awéiwäit déi Engagementer, déi mer mam Vote vum Budget aginn, och agehale ginn. Éischt Usätz si jo schonn do, andeems grouss Projete méi intensiv a méi konsequent op hir Machbarkeet an op hir Folgekäschten hi gepréift ginn.

De Statsrot fuerdert a sengem Avis zum Budget, dass verstärkt budgetär Mëttelen an eng Croissance économique à long terme solle fléissen. Sou eng qualitativ Verbesserung géif beispillsweis duerch zousätzlech Investitiounen an d'Education an an d'Recherche erreecht ginn, seet de Statsrot. Och a virun allem dat ass Développement durable: Déi nächst Generatiounen net mat oniwuerluechte Projeten ouni Plus-value fir d'Zukunft ze belaaschten, mä villméi déi wichteg an zukunftsorientéiert Projete fir d'Land ugoen.

Am Résumé: Mir brauchen eng Evaluation à long terme vun eise budgetäre Recetten an Dépenses no de Kritäre vun der Transparenz a vun der Nohaltegkeet. An eisem Pluriannuel mussen d'Zukunftsprojete vum Land finanzéierbar sinn an als machbar ausgewise sinn. D'demographesch Entwécklung an d'Garantie vun eisem soziale Modell stellen eng vun den Haapterausforderunge vun der Zukunft duer.

Nieft dem Finanzsecteur, dee sech weider diversifiéiere muss, gëllt et de wirtschaftlechen Tissu vum Land opzewäerten an, mam Gesamtzil en Equilibre tëscht de Regiounen hierzustellen, weider auszebauen. Bei der Restructuratioun vun eisem Tissu économique kënnt der Universitéit an der Recherche eng ganz besonnesch Bedeutung zou. Hei spillt d'Zesummewierke vun öffentlichechen a private Partner, och beim Opbau vun neie Kompetenzberäicher eng besonnesch wichteg Roll.

Dës Politik, déi sech an den dynamesche Kader vun der Lissabonn-Strategie a vum nationalen Aktionsplang fir Innovatioun a Vollbeschäftegung integréiert, ass nëmmen am Respekt vun der nohalterger Entwécklung a vum sozialen Zesummenhalt ze bewältegen. D'Reforme administrative muss engagéiert weidergedriwwen ginn, well d'Vereinfachung vun de Verwaltungshürden a -weeër an d'Ausrichtung vum Secteur public als modernen Déngschtleeschungs-service, ass e wesentlecht Stéck vu geliefte Kompetitivitéit. Déi dréngend Reform vun eisem Schoulsystem a vun der berufflecher Formatioun an d'Ganzdagsbetreierung si Kärelementer um Wee fir méi Chancégerechtgkeet fir eis Kanner a fir eng besser Vereinbarkeet vu Beruff a Famill fir hir Elteren.

Mir brauchen en Tëschebilan vum IVL-Konzept am Zäithorizont 2020 mat kloeren Ëmsetzungsbestëmmungen, mat enger nohalterger Territorialreform an enger konsequenter Gemeengefinanzreform. De Paquet fiscal vun der Regierung ass e Schratt an déi richtig Richtung vu méi selektiven a méi cibléierte soziale Mesuren, fir verstärkt de sozial Schwaachen ënnert d'Äerm ze gräifen. Och de Splitting an d'Individualiséierung vun de Pensiounsrechter sinn e feste Bestanddeel vun enger méi équilibréierter Sozialpolitik. D'Nationalitéitengesetz, mat der Aféierung vun der duebeler Nationalitéit, an d'Integrationsgesetz fir méi e grouse Matenee mussen an dëser Legislaturperiod ëmgësat ginn, fir mat dozou bäizedroen déi bestoend Kluft an eiser Gesellschaft ze verréngeren an eng gemeinsam Zukunft opzebauen.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, dräi Haaptentwécklungsachse schiele sech aus dësem Rapport eraus:

1. Mir brauchen nieft der Finanzplaz e gesonde wirtschaftleche Mix vun Aktivitéiten a Kompetenzberäicher, déi sämtleche Regiounen vum Land zegutt kommen.
2. D'Reform vun eisem Schoulsystem, d'Ganzdagsbetreierung an d'Verbesserung vun der Berufsausbildung bleiwe vir-rangege, fir d'Chancégerechtgkeet vun eise Kanner a jonke Leit ze garantéieren, a fir d'Vereinbarkeet vu Famill a Beruff ze verbessern.
3. Den IVL muss aktualiséiert, bilanzéiert a mat verbindleche Regele fir all eis politesch Handlungsfelder ëmgësat ginn. Dozou gehéiert och eng Territorialreform déi no de Kritäre vun der Nohaltegkeet d'Regiounen stärkt an d'Missiounen vun de Gemengen ofséchert.

En allerleschte Wonsch: Kommt, mer gewinnen eis drun, fir e besseren a méi konsequente Monitoring fir all eis politesch Aktiounen ze maachen. Am Kloertext heescht dat: All gudden Aktionsplang brauch e präzisen Timing. Mat enger systematescher Analys vun den Tëschenetappen an den Etüden, déi mer ugefrot hunn, mat enger kloerer Evaluatioun vun de Resultater, a virun allem mat enger konsequenter Ëmsetzung vun deem, wat mer dann zrëckbehalen. Da komme mer nämlech mat ganz ville Saachen an Zukunft besser virun.

Mäi Merci geet ofschléissend un de Claude Tremont, stellvertriedend fir all déi, déi mech bei mengem Budgetsrapport begleet an ënnerstëtzt hunn. Et war mer eng Eier an eng Freed fir dës Aarbecht unzehuelen.

Merci.

» » » **Plusieurs voix**.- Très bien!

» » » **M. le Président**.- Ech ginn der Madame Rapportrice Akt vun hirem Rapport.

Domat si mer um Enn mat eisen Aarbechte vun haut ukomm. Mar de Mëtten um hallwer dräi héiere mer den Exposé vum Här Budgetsminister Luc Frieden.

D'Sitzung ass opgehuewen.

(Fin de la séance publique à 16.10 heures)



Chambre
des Députés

L U X E M B O U R G

Chamber TV

weist all öffentlech Sëtzung
live an integral

An der Gemeng Bartreng <i>um Kanal S40 / 455.25 Mhz</i>	Zu Esch-Sauer <i>um Kanal S40 / 455.25 Mhz</i>
.	.
Zu Beetebuerg <i>um Kanal S40 / 455.25 Mhz</i>	Zu Nidder- an Uewerfeelen <i>um Kanal S40 / 455.25 Mhz</i>
.	.
Zu Walfer <i>um Kanal S29 / 367.25 Mhz</i>	An der Gemeng Gréiwemaacher <i>um Kanal S40 / 455.25 Mhz</i>
.	.
Zu Biwer an zu Wecker <i>um Kanal S40 / 455.25 Mhz</i>	An der Gemeng Hieffenech <i>um Kanal S40 / 455.25 Mhz</i>
.	.
An der Gemeng Bous <i>um Kanal S40 / 455.25 Mhz</i>	An der Gemeng Hesper <i>um Kanal S40 / 455.25 Mhz</i>
.	.
An der Gemeng Bërmereng <i>um Kanal S40 / 455.25 Mhz</i>	Zu Kielen (& Brameschaff), Keespelt, Meespelt, Ollem an Nouspelt <i>um Kanal S40 / 455.25 Mhz</i>
.	.
An der Gemeng Konter <i>um Kanal S40 / 455.25 Mhz</i>	An der Gemeng Mamer <i>um Kanal S40 / 455.25 Mhz</i>
.	.
An der Gemeng Dippech <i>um Kanal S40 / 455.25 Mhz</i>	An der Gemeng Manternach <i>um Kanal S40 / 455.25 Mhz</i>
.	.
An der Gemeng Dikrech <i>um Kanal S19 / 287.25 Mhz</i>	An der Gemeng Medernach <i>um Kanal S40 / 455.25 Mhz</i>
.	.
Zu Iermsdref <i>um Kanal S40 / 455.25 Mhz</i>	